

[SiC] itur ad astra

71
(2020)

ELTE BTK
Hallgatói Önkormányzat

ÖRÖKSÉG |
KULTÚRPOLITIKAI
| INTÉZET

*A kötet megjelenését
az ELTE BTK HÖK Tudományos Bizottsága
és az Örökség Kulturpolitikai Intézet támogatta*

SIC ITUR AD ASTRA

ALAPÍTÁS ÉVE: 1987

Alapító szerkesztők

Kreutzer Andrea, Morenth Péter, Nyáry Mihály
Sahin-Tóth Péter †, Szilágyi Márton

A *Sic Itur ad Astra* Műhely vezetője
Czoch Gábor

A kötetet a Korall Társadalomtörténeti Egyesület adja ki.

Szerkesztőség

Balogh János Máttyás, Bolgár Dániel, Csunderlik Péter, Gyökös Eleonóra
Illés Gábor, Koloh Gábor, Kovács Janka, Lászlófi Viola, Marsai Viktor
Papp Gábor, Rózsa Márton, Szokol Réka, Tarafás Imre, Tolmár Bálint
Tóth Kelemen, Veress Dániel, Vida Bence, Virág Csilla

A szerkesztőség címe

SIC ITUR AD ASTRA Műhely
1364 Budapest, Pf. 107. vagy 1088 Budapest, Múzeum krt. 6–8.
E-mail: siciturefolyoirat@gmail.com
Honlap: sicitur.elte.hu

A kötetet Pálfalvi Lajos és Tóth Kelemen szerkesztette.

Az embléma Gellén Sára munkája.

Nyomdai előkészítés és borító: Veress Dávid

A borítón az ukrán háborúban harcoló kozák Vlad „Eliminátor” Vladiszlav látható. (A kép forrása: Erik Messori/CAPTA/Al Jazeera)

Nyomdai kivitelezés: Robinco Kft.
Felelős vezető: Kecskeméthy Péter

ISSN 0238-4779

Tartalom

- 5 „A szimbolikus hatalom ereje túléli a valódi hatalom halálát”
Interjú Alekszandar Kjoszevvel

Tanulmányok

GYARMAT – NEM GYARMAT

- 19 **Walter Sauer**
Habsburg gyarmatügy: Ausztria-Magyarország szerepének újraértékelése a tengerentúli terjeszkedésben
- 43 **Matthew P. Fitzpatrick**
Kolonializmus, posztkolonializmus, dekolonizáció
- 57 **Tarafás Imre**
Civilizáló gyarmat: a „civilizáció”, a „gyarmat” és a „barbár” a dualizmus-kori magyar és birodalmi történeti összefoglalók diskurzusában

IDENTITÁS(KONSTRUKCIÓK)

- 77 **Ulrike Spring-Johan Schimanski**
A használhatatlan Arktisz: a természet kihasználása az Északi-sarkon az 1870-es években
- 93 **Pavel Tyereskovics**
Engedelmesség és függetlenség: a mai fehérorosz politikai rendszer társadalmi gyökerei
- 105 **Mikola Rjabcsuk**
Az ukránok mint Oroszország negatív „másai”: a történelem körbeír
- 129 **Andrzej Nowak**
A birodalom áldozatai – a birodalom mint áldozat: adalékok az értelmezéshez
- 151 **Ilja Kalinyin**
Beszéljenek az elnyomottak! A szovjet kulturális forradalom posztkoloniális perspektívában

TÉR ÉS IDŐ

- 173 **Kertész Noémi**
Gdańsk és a német örökség: fiatal város ezeréves múlttal

187	Marek Příhoda A tér megjelenítése a „zavaros időszak” íróinál
205	Gregor Thum Mitikus tájak: a „Német Kelet” ábrázolása a 20. század történelmi fordulópontjainak tükrében
227	Bálega János Miklós A szabadság mozi előtt és után: két játékfilm Krzysztof Kieślowskitól
Esszé	
243	Václav Bělohradský A posztmodern repedései
Szemle	
251	Kiss Zsombor Három az ukrán igazság? <i>Mikola Rjabcsuk: A két Ukrajna. Budapest, Örökség Kulturpolitikai Intézet, 2015.</i>
257	Marton Máté „Fronti nulla fides”: az EU és az ókori Róma történelmi párhuzamban <i>David Engels: A birodalomvá válás útján. Az Európai Unió válsága és a római köztársaság hanyatlása. Ford.: Horváth Márta – Csósz Róbert. Budapest, L’Harmattan, 2017.</i>
265	Pálfalvi Lajos Türtaioszi hang <i>Kertész Noémi: „A lengyelség iskolája” A lengyel romantika gyermekirodalma. Budapest, Rézbong Kiadó, 2018.</i>
269	Pálfalvi Lajos Tinédzserparti a vasfüggöny mögött <i>Marton László Távolodó: Alulnézet. Budapest, Rézbong Kiadó, 2019.</i>
273	Szokola László Közös múltunk árnyékában, avagy a lengyel posztkolonializmusról nem csak polonistáknak <i>Távolodhatunk-e a birodalomtól? Posztkolonializmus a lengyel irodalomtudományban. Szerk.: Kocsis Adrienn – Pálfalvi Lajos. Budapest, Rézbong Kiadó, 2018.</i>
277	English abstracts
283	Szerzőink